

PB-PP1B-00000
BELGIE(N)-BELGIQUE

NOTIZIE 97

DERDE KWARTAAL 2017

ANFITEATRO

www.anfiteatro.be

Voorzitter

Romain Van Hautekerke

0476 934214

voorzitter@anfiteatro.be

Secretariaat

Karin Tavernier

03 7779643

secretariaat@anfiteatro.be

Penningmeester

Karel Van Landeghem

03 7768642

penningmeester@anfiteatro.be

Bestuursleden

bestuur@anfiteatro.be

webmaster@anfiteatro.be

André De Haeck 03 7768514

andredh@skynet.be

Willy De Lange 03 7771941

willy.de.lange@telenet.be

Toon De Meyer 03 7770296

todem1@gmail.com

Gijs den Dubbelden 09/348.39.70

dendubb.witlox@skynet.be

Modest Figeys 03/7755591

modest.figeys@hotmail.com

webmaster@anfiteatro.be

Geert en Marc Lehembre-Jottier 03 7668067

geert.jottier@skynet.be

Marc.lehembre@skynet.be

Brigitte Van Kogelenberg 03 7778345

bvankogelenberg@gmail.com

Chris en Marc Van Meerssche-Jonkers 03 776 59 68

m.vanmeerssche@telenet.be

Kris Werts 0475 233 280

kris.werts@skynet.be

Danielle en Achille Ziccardi-Van Gael 03 440 61 61

ziccardi@telenet.be

NOTIZIE

Gratis toegestuurd aan de leden.

Lid worden kost slechts 10 EUR voor één jaar.

Een volgend lid uit hetzelfde gezin betaalt 4 EUR

Nieuwe leden kunnen hun lidgeld

storten op rekening van Anfiteatro :

conto 413-9188521-59

IBAN : BE84 4139 1885 2159

BIC : KREDBEBB

REDACTIE

Anne-Marie Neckebroeck

Karin Tavernier

Romain Van Hautekerke

Brigitte Van Kogelenberg

Achille Ziccardi

Linda Crivits

Opmaak: B. Van Kogelenberg

SEPTEMBER 2017
DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
AFGIFTEKANTOOR SINT NIKLAAS 1
ERKENNING P303621

IN PRIMO PIANO

Terwijl de praktische zaken nog wat worden bijgeschaafd in verband met de activiteiten van de komende herfst en winter en een museumbezoek te Brussel in december ons te verleidelijk lijkt om jullie te onthouden, willen we toch al samen met jullie uitkijken naar 2018. De lente waait bijgevolg als een frisse wind door onze planning: een lezing over het gebeuren tijdens de lente bij uitstek nl. Pasqua en over Vlamingen die bekende Venetianen werden.

Voor onze jaarlijkse reisbeurs 'Piccione Viaggiatore' in maart, nodigen we jullie uit nu reeds in je archieven te duiken. Donkere winteravonden zijn bij uitstek geschikt om documentatie allerhande op te spitten en te ordenen zodat voor de zoveelste keer de bezoeker huiswaarts keert met een gevoel van "eindelijk, daar bij Anfiteatro krijg je de juiste info om je Italië-waarts te begeven". Nog in maart komt Tamara Ingels ons de pracht van de Italiaanse beeldhouwkunst toelichten. Ook in april springen we mee op de kar van de 'Erfgoeddag'. En zo denderen we vol enthousiasme naar de zomer toe.

Laat niet na, lieve leden, op tijd je lidgeld te hernieuwen, vergeet niet in jullie poëtische, zelfs romantische pen te klimmen om Notizie van een artikel te voorzien. Deel ons jullie reisgenoevens mee, verpakt in een blij-nostalgisch verhaal en laat ons wtertanden met recepten die jullie uit Italië meebrachten. Met andere woorden, maak Notizie, het rekent op jullie bijdragen.

Daniëlle Van Gael

Werkten verder mee : Guido Cuyt, Mieke Debrabandere, Roland De Meerleer, Johan De Vos, Anne-Marie Neckebroeck, Daniëlle Van Gael, Roland de Meerleer

INHOUD

In primo piano	1
Fotowedstrijd 2017	3
Che cos' abbiamo fatto?	
- Teatrolmmagine	4
Che cosa faremo?	5
Da fare	11
Viaggiare	
- Kennismaking met de FAI, Fondo Ambiente Italiano	12
- Italiaanse sprokkel: Het Buitenland	14
- Lago d'Iseo	17
Storia	
- Tintoretto in het Rubenshuis	21
Locali storici	
- Ristorante Crotto dei Platani	23
Da leggere	
- De stedenverzamelaar, Het huis, Reis zonder einde	24
- ROME - Eeuwig jachtveld van de archeoloog	27
- Bomans' "Wandelingen door Rome" als reisgids	30
Da vedere	
- Film Fest Gent 2017 (10 tot 20 oktober 2017) focust op Italië	34
Stampa	
- Italia: borgo che vai, sapore che trovi. Regione per regione	37
- «Pasta troppo al dente». E il cuoco bolognese viene licenziato in Francia	39
Briciole	41

Ook dit jaar organiseert Anfiteatro opnieuw een fotowedstrijd!

De ideale gelegenheid om Italië in al zijn facetten in beeld te brengen. Hiervoor rekenen we op jullie!

Trek je naar Italië, leg dan aan de hand van foto's je indrukken vast, doe mee aan onze fotowedstrijd en stuur je foto's naar webmaster@anfiteatro.be

Geef je foto een titel en vermeld de categorie: mensen, cultuur of natuur.

Alle ingezonden foto's die voldoen aan de spelregels komen op de website (www.anfiteatro.be), de naamvermelding blijft verborgen tot de jury de winnaars bekend maakt.

We kiezen ook dit jaar voor een onafhankelijke externe jury. De winnaars ontvangen een vergroting van de bekroonde foto.

Deze prijzen worden begin 2018 uitgereikt.

Spelregels:

- Elk lid van Anfiteatro kan maximum 3 foto's inzenden vóór 31 oktober 2017. Foto's moeten genomen zijn in 2017, in Italië of in verband staan met Italië.
- De minimale grootte van de foto's die ingezonden worden is 2 MB.
- De foto's moeten een verhouding 2:3 of 3:2 hebben.
- Teksten of namen in foto's, en passe-partouts of kaders zijn niet toegestaan.

Bij het doorsturen van de foto moet elke inzender volgende gegevens vermelden:

1. Naam en voornaam van de fotograaf
2. Datum en plaats waar de foto genomen is
3. De categorie: mensen, cultuur of natuur.

De winnaars krijgen persoonlijk bericht.

Anfiteatro en NON SOLO (www.nonsolo.be) krijgen toestemming de foto's te gebruiken in publicaties, mits vermelding van de naam van de fotograaf.

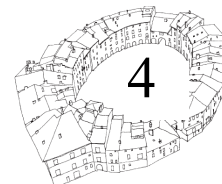
TeatroImmagine

Op aangeven van Anfiteatro, amici della cultura italiana, werden op vrijdag 4 augustus, op zaterdag 5 augustus en op zondag 6 augustus 2017 drie optredens van TeatroImmagine georganiseerd in het kader van Euromarkt. TeatroImmagine bracht zijn gloednieuwe versie van 'Il Mercante di Venezia'. Een plaatselijke (en Nederlandstalige) verteller verduidelijkt op tijd en stond de verhaallijn zodat iedereen kon smullen van dit prachtige spektakel.

Voor meer foto's: zie onze website <http://anfiteatro.be/Activiteiten/che%20abbiamo%20fatto.html>

of onze Facebook-pagina: <https://www.facebook.com/Anfiteatro-amici-della-cultura-italiana-347645962020070/>

CHE COSA FAREMO?

Voor de meest recente informatie heb je natuurlijk onze Notizie via mail of neem je regelmatig een kijkje op onze site: <http://anfiteatro.be/Activiteiten>

Sabato 30 settembre 2017 (ore 17.00 presso Villa Bottini, Via Elisa 9, Lucca)

Lettura poetica illustrata in

neerlandese e italiano

'Un Fruscio dalle Fiandre' con opere di Anton van Wilderode (1918 - 1998).

L'autore fiammingo pluripremiato è stato per quaranta anni insegnante di lingua latina e lingua neerlandese a Sint-Niklaas, dal 1962 città gemella di Lucca.

Manifestazione a ingresso libero.

I posti sono limitati a 40; si possono prenotare dal 6 settembre in poi tramite mail a fruscio2017@colesterolo.be, indicando il numero desiderato.

Verrà distribuito materiale turistico informativo dedicato alle Fiandre e a Sint-Niklaas.

'Un Fruscio dalle Fiandre' verrà seguito da un assaggio di birra 'belga' lucchese artigianale. In collaborazione con 'De Cervesia', che si ringrazia per la collaborazione.

Zelf Italiaans praten vanaf 4 oktober

Op onze eigen informele babbelmiddagen 'Quattro chiacchiere in italiano', onder leiding van native speaker Achille Ziccardi.

In het Vrouwencentrum, Nieuwstraat te Sint-Niklaas. (Niet enkel voor vrouwen!): elf woensdagen telkens van 14.30 tot 16.30 u:

4, 11, 18 en 25 oktober, 8, 15, 22 en 29 november, 6, 13 en 20 december.

Bijdrage in de onkosten: 76 euro, leden betalen slechts 66 euro.

Inschrijven: betalen van bijdrage voor de sessies op ons rekeningnummer

CHE COSA FAREMO?

Italiaans koken met Charlotte

vrijdag 22 september van 19 u tot 22 u

zondag 22 oktober van 10 u tot 13 u

vrijdag 10 november van 19 u tot 22 u

'Ben je ook verlekkerd op de Italiaanse keuken? Heb je zin om in groep (max 6 personen) Italiaanse recepten te bereiden? Schrijf je dan in voor de kookworkshops die zullen doorgaan op bovenstaande data in Kruibeke. We bereiden telkens een 4-tal gerechten, dat kan gaan van 'antipasto' tot 'dolce'. Elke workshop voorziet in andere recepten. Inschrijven of extra info verkrijgen kan via mail: charlotte@colart.be of op 0485/85 55 95. Deelname kost 25 euro per persoon, eten en drank inbegrepen. Het is niet de bedoeling om op sterren-niveau te koken, maar wel om plezier te maken en van elkaar iets te leren!

De workshops gaan door in de keuken van Charlotte in Kruibeke.

De workshops gaan door in de keuken van Charlotte in Kruibeke.

Buttachicchi zaterdag 7 oktober

Dit jaar organiseert Anfiteatro een bijzondere Buttachicchi: Italiaanse gerechten en dranken (zoals ook bij alle vorige edities), maar we maken er een echte festa italiana van met zang begeleid met Italiaanse muziek.

Na de antipasta krijgen we de Italiaanse klassieker bij uitstek: pizza uit een echte houtoven. We kunnen pizza's proeven in alle mogelijke kleuren en smaken.

En dan volgen er uiteraard nog wat klassieke dolci! Praktisch: 7 oktober om 19.30 u. Dan staat de pro-secco klaar!

Ons Heem, Watermolenstraat 22 te Belsele.

Ons Heem, Watermolenstraat 22 te Belsele.

Ons Heem, Watermolenstraat 22 te Belsele.

CHE COSA FAREMO?

41 euro per persoon, leden betalen slechts 36 euro per persoon.

Breng je vrienden mee en laat hen kennismaken met Anfiteatro. Schrijf jij hen in, dan kunnen ze deelnemen aan Anfiteatroprijs.

Inschrijven voor 1 oktober.

Heb je speciale muziekverzoeken, laat ze ons dan nu al weten!

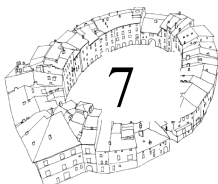
Hedwig Zeedijk: 'Naar de ziel van Rome' donderdag 26 oktober.

Hedwig Zeedijk werkte en woonde vele jaren in Rome. Na 20 jaar ons als 'onze correspondent ter plaatse' is ze een Italië expert en kent ze Rome als geen andere. In haar vorige boek zocht ze de Voetsporen van Vlamingen op in Rome.

Ze komt nu haar nieuwste voorstellen: 'Gids naar de ziel van Rome': Om Rome te leren kennen, zoals de Romeinen haar kennen. Of toch, om dichterbij bij die Romanità te komen.

Donderdag 26 oktober, 20 u: Stedelijke Openbare Bibliotheek, Hendrik Heymanplein te Sint-Niklaas. 9 euro, leden betalen 7 euro, glaasje Anfiteatro wijn inbegrepen. Graag aanmelden via secretariaat @anfiteatro.be. Betalen aan de kassa.

CHE COSA FAREMO?

Dinsdag 7 november 20 u: **Wijnreis naar de Langhe** Wijndegustatieavond met wijnen uit Piëmonte Karina Imschoot van Made In Piedmont Wines begeleidt ons.

Plaats: Restaurant Arno - Vesten 9 – Beveren www.restaurantArno.be

Inschrijven door storten van 15 euro op rekeningnummer van Anfiteatro. Bij aankoop vanaf 100 euro krijg je dit deelnamegeld terug.

MADE IN **PIEDMONT** WINES

Leesclub: 'Velours uit Prato' woensdag 8 november

In samenwerking met Davidsfonds Sint-Niklaas.

We bespreken een boek over de teloorgang van de textielnijverheid in Italië.

'Velours uit Prato', vertaling van Manon Smits, 'Storia della mia gente' van Edoardo Nesi. Dit boek won in 2004 de Premio Strega, de meest prestigieuze literaire prijs in Italië, zowat de Goncourt

edoardo
nesi
storia
della mia
gente

in Frankrijk en de Libris-prijs in de Nederlanden. Laat u zeker niet afschrikken: het boekje is maar 157 pagina's dik! Gezien het verband met de textielgeschiedenis in Sint-Niklaas, gaat deze bespreking

uitzonderlijk door in het Breimuseum, waarbij hoofd-

CHE COSA FAREMO?

conservator Ward Bohé een rondleiding geeft in het museum rond de teloorgang van de textielnijverheid in Sint-Niklaas.

Woensdag 8 november, 19.30 u STEM Sint Niklaas, 6 euro, leden betalen 4 euro.

Dinsdag Sinterklaasdag 14 november

2017, De Zaak van Sinterklaas. Met het uitgebreide repertoire Sinterklaasliedertjes door alle tijden van de Amsterdamse mezzo-sopraan Eveline Juten en met de Turkse sazmuziek van Serdar Demirbas leggen we een grondlaag voor de presentatie van het boek (208 pag.) 'De Zaak van Sinterklaas' van taanimator en reisauteur Herman Cole. Een samenwerking van Sintur9100 Pasar, Anfiteatro-amici della cultura italiana en Sint-Nicolaasgenootschap Vlaanderen.

Herman Cole (°1947) volgde gedurende meer dan een kwarteeuw het eerbiedwaardige spoor van San Nicola, de vooredelstamoudbetovergrootvader van onze Sinterklaas. Door tijd en ruimte, van de vierde tot de eenentwintigste eeuw, in alle hoeken van Europa en een beetje erbuiten. Veel van zijn opmerkelijke bevindingen stopte hij in 'De Zaak van Sinterklaas'. Dat hij in Vlaanderen ook aanklopte in Sint-Niklaas hoeft nauwelijks verduidelijking: zo kon hij in 2017 een toast uitbrengen op de achthonderdste verjaardag van zijn geboortestad. Leden van de organiserende verenigingen betalen de gunstprijis van 5 euro. De basisprijis bedraagt 7 euro.

De Salons, Stationsstraat 85, 9100 ST-NIKLAAS

Van 20.00 u tot 22.00 u.

Woensdag 22 november, La befana bakt voor de Sint.

In het kader van de Week van de Smaak leren we (o.v.) van Mara en Angela uit Lucca op basis van traditionele recepten heerlijke koekjes maken die de befana, de Italiaanse kindervriend, bakt.

CHE COSA FAREMO?

Woensdag 6 december, 20 u: Filmforum Zwijndrecht: 'Benvenuti al Sud -2010' van Luca Miniero.

Cine Rubens, Statiestraat 86 Zwijndrecht.

Toegangsprijis: 6 euro voor leden, 7 euro voor niet-leden.

Organisatie: Davidsfonds-Zwijndrecht m.m.v.

Davidsfonds-Burcht, Markant Linkeroever-Zwijndrecht, Anfiteatro-Sint-Niklaas.

Kerstconcert Note di Natale zaterdag 16 december

Met gasten uit onze Italiaanse zusterstad

Lucca: Silvana Froli - Soprano, Sara Tomei

Flauto traverso en Marco Tomei Pianoforte.

Musiche di Rossini, Massenet, Puccini,

Rosewig e le più suggestive Christmas Carols.

Onze-Lieve-Vrouwkerk: 20.00 u

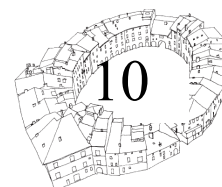
Italiaans Nieuwjaarsconcert vrijdag 26 januari 2018

Om 20.00 u in de Salons voor Schone Kunsten: met Giacomo di Tollo.

Piccione Viaggiatore Zondag 4 maart 2018

Anfiteatro's jaarlijkse Italiaanse reisbeurs.

DA FARE

We proberen deze info zoveel mogelijk via onze vernieuwde website mee te geven. Dat geeft ons veel meer mogelijkheden...

Maar dit willen we je zeker niet onthouden: wie in 2018 een taal- en of kookcursus zou willen volgen in Italië, moet zeker eens kijken op <http://anfiteatro.be/onewebmedia/Koine%202018.pdf> Bovendien liet Stefano van Koinè ons dit weten: nel caso che i soci di Anfiteatro vogliano frequentare uno dei corsi proposti, saremo lieti di offrire loro un prezzo speciale in base al corso prescelto.

Neem dus zeker contact met Stefano! stefano@koinecenter.com en verwijst uiteraard naar ons!

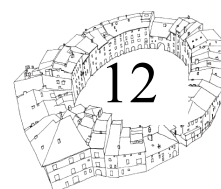
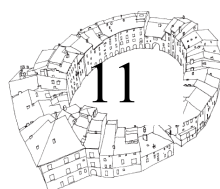
VIAGGIARE

Kennismaking met de FAI, Fondo Ambiente Italiano

Fai, Fondo per l'Ambiente Italiano, is een privé-stichting, zonder winstoogmerk, erkend door de Staat en politiek onafhankelijk. Sedert 1975 heeft ze als doelstelling om historische gebouwen, eeuwenoude parken en natuurgebieden, alle van een grote schoonheid, te bewaren. De stichting ontvangt haar eigendommen via giften, via erfenissen of leent geld om de goederen in haar bezit te krijgen. Ze restaureert deze, stelt ze open voor het publiek zodat iedereen kan genieten van hun schoonheid. De stichting kan blijven bestaan dankzij 30000 aangeslotenen en dankzij allen die haar steunen.

Naar een idee van Elena Croce stichtten Giulia Maria Mozzoni Crespi, Renato Bazzoni, Alberto Predieri en Franco Russoli officieel de FAI. Dagelijks heeft de FAI als taak om het Italiaanse kunstpatrimonium en de natuur in Italië te bewaken, de maatschappij te sensibiliseren in verband met dit patrimonium en op de plaats van het patrimonium te bemiddelen. De FAI werkt voor mensen en met mensen, waarbij ze vaak spontane hulp krijgt van vele burgers die zich inzetten om een gezamenlijk doel te bereiken. Elk jaar laat de FAI zijn eigen boekhouding beheren door een externe maatschappij. De FAI is werkzaam in gans Italië vanuit de centrale zetel in Milaan en het kantoor in

Rome en kan in het ganse land rekenen op vrijwilligers, die georganiseerd zijn in 116 Delegaties, 14 regionale Secretariaten en 20 Italiaanse Regio's. 200 milde mecenasen steunen belangrijke projecten van de Stichting met aanzienlijke contributies om het kunstpatrimonium en de natuur in Italië te bewaren. 'Gli amici del FAI' is een vereniging die de kennis verspreidt over het buitengewoon cultureel Italiaans erfgoed. 'FAI international' is een nieuwe afdeling van de FAI die als doel heeft de boodschap van de Stichting op internationaal niveau te verspreiden.

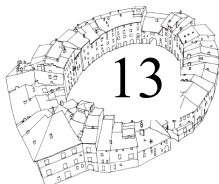
De FAI heeft haar eigen Codice Etico (ethische code). Ze organiseert in gans Italië evenementen om aan alle Italianen toe te laten haar waarden te delen en om het prachtige Italiaanse patrimonium op het gebied van kunst, natuur en landschap te herontdekken.

Je kan lid worden van de FAI ; je kan hierbij kiezen tussen een jaarlijkse inschrijving en een gift voor één van haar projecten. Je kan een beschermd goed adopteren, bvb. een bankje, een kamer of een boom. In Italië kan je ook vrijwilliger worden om actief mee te werken aan de projecten.

Hierbij enkele foto's van gebouwen en natuurgebieden, beschermd door de FAI.

Anne-Marie Neckebroeck

(bron: <http://www.fondoambiente.it/chi-siamo/>
gedeeltelijk vertaald)

ITALIAANSE SPROKKEL

Het Buitenland

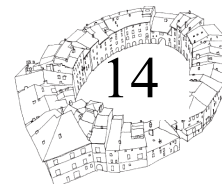
Is het jullie ook al eens overkomen dat je besluit je vakantie door te brengen in het "buitenland". Niet in je vaderland op stap te gaan, niet richting het land van je hart, Italië, te trekken maar andere horizons te gaan verkennen. Wel dit jaar gaven wij gehoor aan deze wens en vlogen richting Portugal met tussenstop Sevilla.

Sevilla was voor mij niet de eerste maal en dus een heerlijk weerzien. Onder een azuurblauwe hemel wandelde ik dan ook goedgehumt richting kathedraal, goedgehumt ja, op mijn 'verende-tot-het-einde-van-de-wereld' schoentjes. Mijn trouwe bondgenoten in tijden van wandeling.

Mijn goed humeur kreeg evenwel een ferme deuk toen ik plots iets achter mijn linkervoet voelde aanslepen. Wat bleek... een gebroken zool, de helft hiervan sleepte achter me aan. Toen ik opkeek in het verbaasde gezicht van mijn echtgenoot merkte die plots op dat we gelukkig voor een schoenwinkel stonden...."La scarpetta".

In mijn Italiaan heb ik wel vertrouwen, maar ik kon het toch niet laten de stoep aan een kritische blik te onderwerpen op zoek naar nagels of andere zaken die mogelijke klanten richting winkel lieten strompen.

Er zat ons niets anders op dan midden Sevilla binnen te gaan in "La Scarpetta". En ja, een goed zittend paar schoenen was vlug gevonden. Van Italiaanse makelij nog wel met een tussenzool uit kurk en zoals het etiket op de doos vermeldt: "sughero, di origini

VIAGGIARE

siciliane" en in kleine lettertjes "cork, genuine". 23% van de wereldproductie kurk komt uit Spanje, maar neen hoor, mijn zooltjes zijn onvervalst Italiaans.

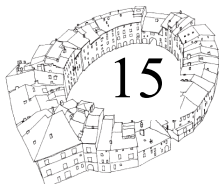
De dag erna hadden we een afspraak met een goede kennis van de echtgenoot en diens gade die ons nog enkele onbekende plekjes in Sevilla lieten ontdekken. Daar ik geen Spaans spreek en zij wel... nu ja, we waren net een praatgroep Italiaans.

De schoenen zitten voortreffelijk en drie dagen daarop droegen ze me op vleugels door de Algarve. Het appartement waar we logeerden heeft slechts één enkele buur op de gemeenschappelijke overloop. Adriaan, een vriendelijke man, hoe kan het ook anders met de naam Adrianus, hij die komt uit of inwoner van Adria. Italiaanser kan het niet.

't Was daar al volop pre-solden periode en een kleedje voor de kleindochter kon ik echt niet laten liggen. Voor een prijsje "Amaranto, made in Italy, 55% coton, 45% linen".

Valt mijn blik daar een paar dagen later in een interieurszaak met het allerfijnste Portugees witgoed en dito huishoudartikelen toch op twee porceleinen vissen met zilveren vinnen en groene lijfjes. De ideale decoratie voor op de wit-groene living kast. Hoe kon het ook anders, zulke mooie vissen, dan dat ze waarschijnlijk gevangen werden in de Adriatische zee. Immers het etiket vermeldt "made in Italy-Ancona".

Voeren de Italianen hun oleanderplantjes in uit Utrecht-Nederland, zij zijn wel de grootste exporteurs van jacarandaboompjes naar Portugal. In de

VIAGGIARE

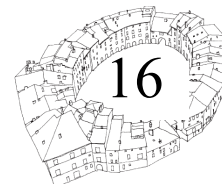
schaduw van de overvloedig bloeiende jacaranda's striemde de 38°-zon, dankzij de Italiaanse teler, onze huid niet tot perkament.

Portimão is idyllisch gelegen aan de Arade delta. Een boottocht was dus een vanzelfsprekendheid. Rond de kaap, op een rustige zee, hadden we een mooi zicht op het "huis van de prinses". Het is nu een hotel, maar is nog steeds in handen van de koninklijke familie. Het is gezegd dat Umberto II, de laatste koning van Italië die in Cascais in ballingschap leefde, hier een graag geziene gast was.

Lieve lezer, moet ik nog verder opsommen? Italië laat ons niet los dat is wel duidelijk maar één ding staat vast... Volgend jaar gaan we naar het "buitenland" waar dat ook moge zijn, zeker weten.

Met vriendelijke groet,
Daniëlle Ziccardi-Van Gael

Reis naar Italië

Dal blog zwerfvos.blogspot.be alla rivista Il Caffè

Arcadië

Wat is het heerlijk zwemmen in de Lago d'Iseo. Het trillende licht doet de grenzen vervagen tussen de lucht, het meer en de omliggende bergen. Aan de overkant strekt een dorp zich met zijn rode daken tegen de berghelling uit.

Wat een prachtig dorp is het Lombardische Iseo. Op het marktplein staat het eerste Italiaanse standbeeld van Garibaldi. Aan zijn zijde een sabel. Hoog boven namaakrotsen die tegelijk een fontein vormen. De rotsen zijn door het langzaam sijpelende water mosgroen geworden.

Rondom het dorpsplein arcades die een welkom toevluchtsoord vormen voor de verstikkende warmte. Een kleine kerk die is gebouwd door de familie Oldofredi ten behoeve van de dorpingen.

Wat een prachtige fresco's aanschouwen wij in dit kleine kerkje genaamd Santa Maria del Mercato, dat werd geschonken aan het klooster van de franciscanen in Iseo. Aan de altaarzijde een veertiende-eeuwse schildering van de Madonna met kind. Zij geeft haar kind de borst.

Wat is de Mariacultus hier veelvuldig aanwezig. Meestal in twee gedaantes. Die van de moeder en kind. Of de Kruisafneming. Maria die zich ontfermt over haar gestorven zoon. Het is een veel zachtere religieuze beleving dan die van de gekruisigde Christus. Wie kan zich niet herkennen in de figuur van Maria? De moeder die zorg draagt voor het pasgeboren kind. Of de moeder die haar gestorven zoon in de armen neemt.

Madonna met kind, kerkje Iseo (foto MDB)

Wat een prachtig landschap doorkruisen wij hier. De bergen gaan steil het meer van Iseo in. Langs de weg olijfbomen in bloei.

In zijn dagboek 1935-1950, gepubliceerd als 'Leven als ambacht', noteert de Piëmontese

schrijver Cesare Pavese op 1 mei van het jaar 1936: 'Dat poëzie voortkomt uit ontbering, wordt ook gestaafd door het feit dat de Griekse heldendichten ontstonden toen de nakomelingen waren verjaagd uit het vaderland waar zich de graven van de helden bevonden.'

Hier lijken wij ons in Arcadië te bevinden, het idyllische landschap van de poëzie.

Monte Isola

Met de boot van Iseo naar Monte Isola, een eiland in de Lago d'Iseo. We varen voorbij een piepklein eiland Isola di San Paolo. Vanaf de kust lijkt het eilandje met zijn pijnbomen en een enkele villa op een dodeneiland.

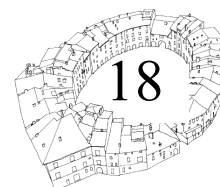
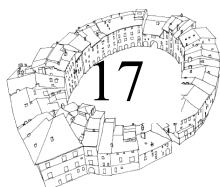
We leggen aan in Peschiera. Kleine smalle straatjes bestaande uit vroegere vissershuisen. Ook hier is de Mariacultus overal aanwezig. Omwille van de beschutting 's winters en de schaduw in de zomer zijn de huizen dicht tegen elkaar aangebouwd.

Aan de kade liggen kleine bootjes. Sardines in keramiek hangen aan draden onder elkaar. We maken een fietstocht rond het eiland en komen door de enkele dorpen die Monte Isola rijk is. Sommige dorpen zijn eeuwenoud. Hier vestigden zich rijke vastelanders op de vlucht voor de pest.

Net zoals in de Decamerone van Boccaccio. Zeven meisjes en drie jongens vermaken elkaar op een

The Floating Piers, Monte Isola (foto MDB)

VIAGGIARE

buitengoed in Toscane met het vertellen van verhalen. Allen zijn ze op de vlucht voor de pestepidemie die de stad Firenze trof in het jaar 1348. Het resultaat is een reeks hoogst vermakelijke verhalen.

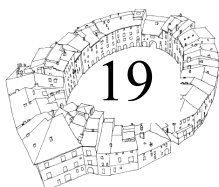
Waarin geregeld de onaantastbare geestelijkheid het moet ontgelden.

Zoals in het verhaal van 'De tuinman en de nonnen'. Waarin de gewiekste Masetto uit Lamporecchio zich voordoet als doofstom en maar al te graag ingaat op de avances van twee jonge nonnen die hun gelofte van kuisheid wensen te doorbreken. Zij worden echter betrappt door een medezuster die twee andere nonnen op de hoogte brengt van het beoefenen van dit 'steekspel'. Na enige bedenking gooien deze het met de twee betrapten op een akkoord en 'lieten voortaan ook hun moestuintje door Masetto bewerken. En vervolgens traden ook de laatste drie nonnetjes, elk bij een andere gelegenheid, tot het tuinbouwkundig genootschap toe.'

Zo ook de abdis die op een snikhete dag niet kan weerstaan aan het zien van Masetto, die vermoeid door zijn nachtelijke arbeid in de schaduw van een amandelboom ligt te slapen en wiens pij door de wind is omhoog gewaaid, daarbij niets verhullend.

'Bij die aanblik voelde moeder-overste een niet minder hevige lust in zich opkomen dan haar nonnetjes, en aangezien ze zich alleen wist, wekte ze de slaper en troonde hem mee naar haar cel.' En zo gebeurde het dat Masetto, ondertussen door de nonnen tot rentmeester bevorderd, zo vertelt Boccaccio, op zijn oude dag terugkeerde naar zijn geboortedorp als een rijk man en als vader van een talrijke kroost 'dat hij overigens hoefde te voeden noch op te voeden'. Daarbij aan iedereen verkondigend: 'Zo beloont Christus degene die Hem hoorns opzet'.

Boven op het eiland bevindt zich de Rocca Martinengo, een middeleeuwse burcht. Op een gravure is bij de burcht een idyllisch landschap afgebeeld met een keuvelende herder. Tezeldertijd helpt een jonge vrouw haar aanbieder via een raam de burcht binnen te loodsen.

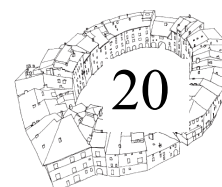

VIAGGIARE

Het is warm op het eiland. Maar de wind die over het meer waait brengt een aangename verkoeling. Vorig jaar in 2016 bracht de kunstenaar Christo samen met Jeanne-Claude een drijvende verbinding aan tussen Isola di San Paolo en Monte Isola 'The Floating Piers'. Maar vandaag is het piepkleine eilandje niet meer met de kust verbonden. Waardoor het samen met de pijnbomen het beeld oproept van het beroemde werk van Arnold Böcklin 'Die Toteninsel'.

Johan De Vos

Foto's en research: Mieke Debrabandere

TINTORETTO IN HET RUBENSHUIS

Zoals uitvoerig in de media is bericht, werd er op 10 november 2016 bij Sotheby's in Londen een altaarstuk van Tintoretto geveild.

(Tintoretto, het textielververtje in het Italiaans; naar het beroep van zijn vader.)

Het werd aangekocht door een buitenlandse verzamelaar met Belgische wortels en het kunstwerk was afkomstig uit de nalatenschap van David Bowie.

Het kunstwerk werd direct in langdurige bruikleen gegeven aan het Rubenshuis waar het momenteel kan bewonderd worden.

In heel dit veilingverhaal zijn heel wat merkwaardige schakels en feiten aanwezig.

Vooreerst een zestiende-eeuws kunstwerk in een veiling van hoofdzakelijk hedendaagse werken: te midden van stukken van Marcel Duchamp, Jean-Michel Basquiat, Damien Hirst e.a. valt een Heilige Catharina wel engszins uit de toon.

Daarom werd dit werk ook ver beneden zijn werkelijke waarde geveild (slechts 200 000 daar waar een Tintoretto gemakkelijk over het één miljoen euro gaat).

Waarom werd het kunstwerk aan het Rubenshuis toegewezen ?

P.P. Rubens (1577-1640) was zelf een groot bewonderaar van de Venetiaan Tintoretto (1519-1594).

Enerzijds had Rubens verschillende werken van Tintoretto in zijn bezit in zijn huis aan de Wapper in Antwerpen, anderzijds moet Rubens het altaarstuk zelf gezien hebben in de San Geminianokerk op het San Marco-plein in Venetië.

Deze kerk werd gebouwd in 1557 door Jacopo Sansovino. Aan het interieur werkten o.a. Bellini, Tintoretto en Veronese mee.

Waarom verdween het schilderij uit de kerk ? In 1807 verbleef Napoleon in Venetië. Hij vond maar dat de San Geminianokerk diende afgebroken te worden om zo ruimte te maken voor de uitbreiding van zijn paleis op het San Marco-plein.

De kunstwerken uit de kerk kwamen in privécollecties terecht en ons bewuste altaarstuk kwam terug aan de oppervlakte een dertigtal jaren geleden bij een Londense kunsthandelaar.

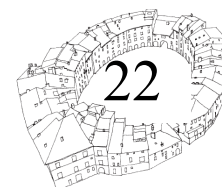
Het was daar dat David Bowie het aankocht. Hij was vooral verzamelaar van twintigste-eeuwse kunst en bezat slechts enkele oude meesters. Maar Bowie was gefascineerd door Tintoretto zodat hij zelfs zijn platenlabel-uitgeverij naar hem genoemd heeft. Bij de dood van Bowie (1947-2016) werd zijn collectie geveild. En daar begint ons verhaal. Maar dit verhaal is nog niet ten einde.

Voor de biënnale in Venetië van 2019 hebben Antwerpen en Venetië plannen: een tentoonstellingsproject wordt opgezet dat zal focussen op: de verdwenen kerk, het oeuvre van Sansevino, Tintoretto, Bellini, Veronese, Rubens en... de plunderingen van Napoleon.

Men voorziet zelfs de (tijdelijke) transfer van ons altaarstuk naar Venetië.

Romano

Bron :The man who sold the masterpiece, Knack juni 2017. Apollo magazine maart 2017

Ristorante Crotto dei Platani - Brienno (Lago di Como)

Dal 1855

Magico, nel cuore della montagna, con il grande camino e l'antica volta a botte dipinta a stelle, la terrazza sul lago, il porticciolo. Erede degli antichi crotti del lago di Como - cavità naturali della roccia dove si conservavano cibi e vini - la licenza racconta che nel 1849 qui commerciava vini Luigi Andina, che poi aprì il locale al pubblico; intorno al 1930, era quartier generale dei più inafferrabili contrabbandieri, mimetizzati tra i boscaioli e cavapietre che frequentavano il locale. Delicatamente restaurato, è custode delle antiche ricette lariane.

Italiaanse auteurs en hun stad

De stedenverzamelaar

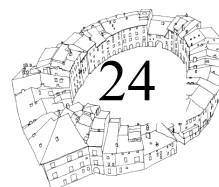
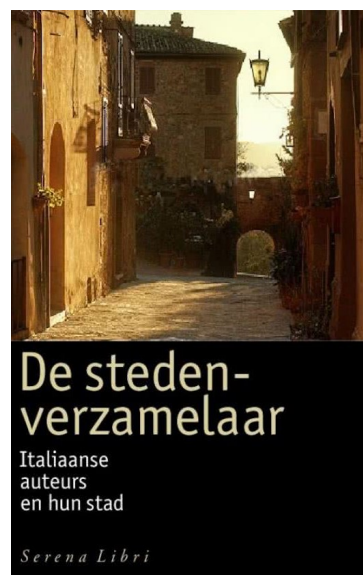
Een bundel met 20 verhalen, vertaald door verschillende vertalers. Verhalen van mensen die liefhebben, die de dag doorbrengen, die ruzie maken. In de straten, op de pleinen, in de huizen, in de cafés van de stad.

Bari, Genova, Rome, Trieste, Urbino. Twintig auteurs, waarvan sommige heel bekend. De meeste verhalen zijn voor deze bundel geschreven en niet eerder gepubliceerd.

Napels. Ciro is een jonge kelner die tegen een hongerloontje bedient in de Bar della Cecata. Hij bestudeert zijn gasten en droomt ervan over hun levens te schrijven. Maar voor het zover komt, beëindigt een gast Ciro's leven.

Milaan. In dit verhaal gaat een echtpaar op een avond in hun Isotta Fraschini naar de Scala. Als ze buitenkomen hangt er een dichte mist; hij rijdt de verkeerde kant op en al spoedig begrijpen ze niet meer waar ze zijn. Ze hadden nooit moeten gaan. De opera is haar tegengevallen en waar bevinden ze zich? Een voorbijganger biedt zijn diensten aan.

Florence. De jongeman die niet weet welke kleur ogen zijn verloofde heeft. Ze is er nu vandoor,

waarschijnlijk met een opticien. De toeristen klagen dat de standbeelden te klein zijn. Zijn moeder klaagt dat zijn oom haar het zout niet heeft aangereikt. De huurster klaagt dat haar niet is meegedeeld dat er spoken in haar kamer zijn.

Steden: Bari – Bologna – Catania – Crotone – Firenze – Genova – Milano – Napoli – Padova – Palermo – Reggio Calabria – Roma – Salerno – Torino – Trieste – Urbino – Venezia.

Auteurs: Nicola Lagioia - Caterina Bonvicini - Elvira Seminara - Carmine Abate - Enzo Fileno Carabba - Giuseppe Conte - Marta Morazzoni - Camilla Baresani - Andrej Longo - Giulio Mozzi - Giorgio Vasta - Rosella Postorino - Elio Pecora - Stefania Nardini - Diego de Silva - Marco Balzano

Marta Morazzoni

Het huis

De pater familias laat een huis voor de familie bouwen. Hij wil een ruim en degelijk huis maar geen luxe: de tijden zijn er niet naar en hij houdt er niet van. Ondanks tegenslagen - de aannemer gaat failliet, de schoonzoon wordt ontslagen - vordert de bouw gestaag. Maar het huis ontglipt hem: zijn dochter eist gepleisterde muren, marmeren vloeren. Wanneer ze er ten slotte intrekken voelt hij zich er niet meer thuis.

Vijftig jaar later: de kleindochter van de pater familias, Gemma, is alleen met haar seniele moeder in het huis achtergebleven. Het huis is oud geworden, de luiken

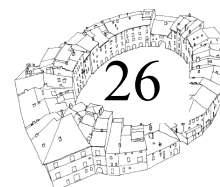
hangen scheef, het pleisterwerk brokkelt af. Gemma ontmoet een makelaar die in de ban raakt van het huis. Na langdurige onderhandelingen besluit ze ten slotte tot verkoop. Zij wil elders gaan wonen samen met haar geliefde. Kan zij wel verkopen? Haar seniele moeder is nog immer de rechtmatige eigenaar. Gemma lost het op.

Marco Balzano

Reis zonder einde

Jaren vijftig. Ninetto Veloverbeen, een jongetje van negen, ontvlucht de ellende en uitzichtloze armoede van een Siciliaans dorpje. In Milaan vindt hij werk bij een wasserij: op de fiets brengt hij het gewassen en gestreken goed rond. Als hij vijftien is wordt hij aangenomen bij Alfa Romeo. Alles lijkt goed te gaan: hij heeft een vaste baan, hij trouwt, hij koopt een huis, hij krijgt een dochter. Maar het geluk houdt geen stand. Zijn geest wordt verscheurd door een machteloos wantrouwen jegens alles en iedereen, enkele 'goeden' daargelaten. En dan gebruikt hij het mes dat hij altijd bij zich draagt en belandt in de gevangenis. Hij vervreemdt van zijn vrouw, van zijn dochter en van de wereld.

De drie boeken werden uitgegeven door uitgeverij *Serena Libri*, Amsterdam.

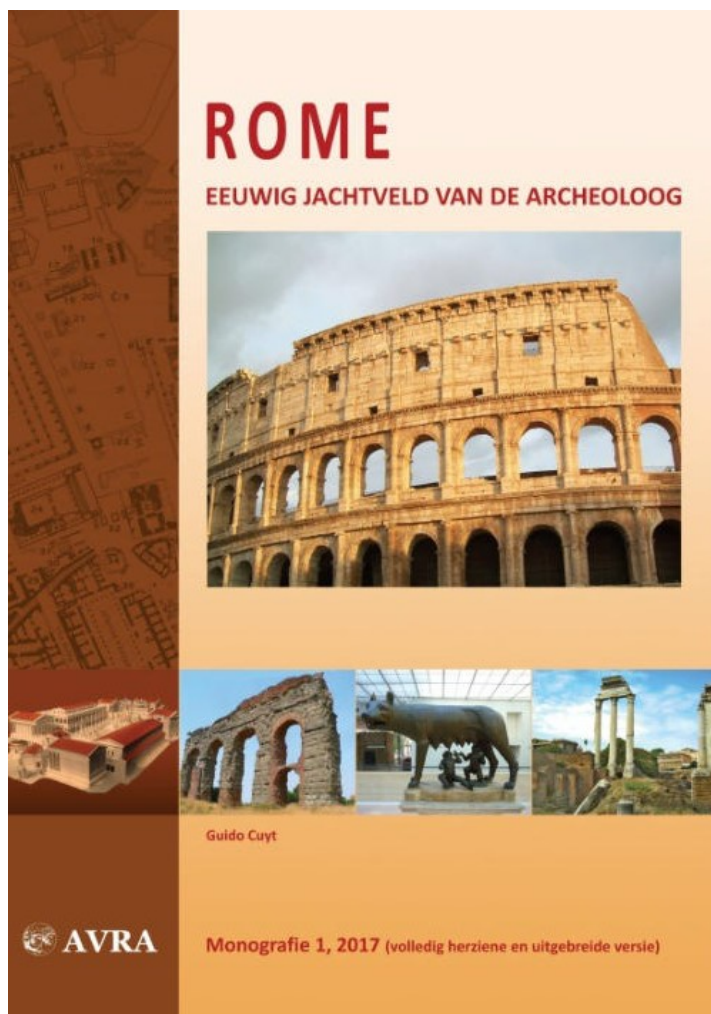

ROME

Eeuwig jachtveld van de archeoloog

Auteur: Guido Cuyt

Heeft Nero Rome echt in brand laten steken? Waar komt de naam "Rome" vandaan? Was Constantijn werkelijk de eerste christelijke keizer? Waar kan je het privétoilet van keizer Commodus zien? Waarom is de H. Cecilia (ten onrechte?) de patrones van de muzikanten? Is het Colosseum dé martelplaats van de christenen? Waarom liggen in

Rome antieke resten altijd enkele meters lager? Was het mithraïsme echt de rivaal van het christendom?

Het antwoord op deze en nog veel meer vragen vindt u in **ROME - Eeuwig jachtveld van de archeoloog**.

Deze eerste uitgave in de nieuwe reeks "Monografieën", die de **Antwerpse Vereniging voor Romeinse Archeologie** (AVRA) naar aanleiding van haar 50-jarig jubileum opgestart heeft, is **volledig herzien en uitgebreid met heel wat nieuwe informatie**. Het boek behandelt de geschiedenis van Rome en bespreekt de belangrijkste bezienswaardigheden. Hoewel we ernaar gestreefd hebben om zoveel mogelijk aspecten van de stad aan bod te laten komen – heel Rome bespreken is onmogelijk! – ligt de klemtoon op het archeologische. **Het hoofdstuk over de Geschiedenis van de stad Rome** behandelt de lotgevallen van Rome als stad in het algemeen en van de antieke resten in het bijzonder, vanaf de oudheid tot nu. Boeiend om lezen hoe het de antieke gebouwen verging ná de Romeinse tijd. **De Praktische tips** bevatten o.a. culinaire tips (restaurants, bars,...), tips in verband met het openbaar vervoer, de Roma-Pass, allerhande 'kleinere' bezienswaardigheden, musea, enz. Voetnoten verwijzen naar de geraadpleegde literatuur. Achteraan in het boek staat bovendien een lijst met aanbevolen literatuur.

INHOUDSTAFEL

Geschiedenis van de stad Rome – Oudheid - Archaïsche periode – Republiek – Keizertijd - Einde van het klassieke Rome – Middeleeuwen - Rome in de schaduw van Byzantium - Urbs antiqua ruit - Rome, stad van pelgrims, kerken en torens - Robert Guiscard: een ramp - Liever te Avignon dan te Rome - Van Michelangelo tot Raggi - De bouwwoede - De grote verwoesting - Een nieuw Rome, geschenk van muzen en pausen - Aufklärung en misverstanden - Op weg naar een nieuw Italië - Rome in de ban van politieke propaganda - Rome nu – Bezienswaardigheden: Forum Romanum, Omgeving van Piazza Venezia en Capitool, Keizerfora, Colosseum en omgeving, Marsveld, Omgeving van Forum Boarium en Circus Maximus, Palatijn, De zuidkant van Rome, Via Appia – Catacomben, Vaticaan, Gevarieerde bezienswaardigheden, Excursies in Latium (Lazio): Artena en Satricum.

Tips voor een geslaagd bezoek aan Rome - Praktische tips - Culturele tips – Epiloog – Bibliografie - Aanbevolen literatuur.

Het boek is uitgegeven door AVRA, Antwerpse Vereniging voor Romeinse Archeologie vzw. Auteur: Guido Cuyt. Titel: Rome, Eeuwig jachtveld van de archeoloog.

Redactie: Marleen Arckens, Kathy Sas. Prijs: **25,00 €**. Prijs voor **AVRA-leden**: slechts **21,00 €** (+ eventuele verzendingskosten 7 € voor België of 17 € voor Nederland). Hoe te bekommen? -Ofwel door **storting** van het juiste bedrag (prijs + verzending) op AVRA-rekeningnummer = IBAN BE28 1030 3611 8020 (BIC: NICA BE BB), met als mededeling "Mono 1 Rome", met duidelijke vermelding van uw volledig adres. Het boek wordt na betaling opgestuurd.

-Ofwel na **afpraak** met de auteur: Guido Cuyt, Kruishofstraat 219, 2610 Wilrijk, tel. 03-8280852, gsm 0479-870981, guido.cuyt@skynet.be

(Bron: AVRA, Antwerpse Vereniging voor Romeinse Archeologie vzw.)

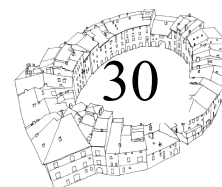
Bomans' "Wandelingen door Rome" als reisgids

Santa Maria in Aracoeli

Schoonheid bestaat niet om in groten getale te worden gedeeld. Daarom is Piazza Navona in Rome een miserabel plein. Bah! Blijf er weg. Iedereén zit er. Het is een mengeling van lamleedige toeristen en Roomse hebzucht. Het wenst om samen te verzuipen in een slagroomtaart van steen en kattenpis.

Ik zat een beetje opzij in de zon. Ik keek niet naar de fontein van Bernini. Ik las een boek uit 1957, met een witte linnen omslag, *Wandelingen door Rome* van Godfried Bomans. Hahaha. Ik lachte luidop. Op pagina 51 schreef Bomans, die van 7 oktober 1953 tot 25 augustus 1954 in Rome woonde: 'Gisteravond om half negen werden de fontein van Piazza Navona gereinigd'.

De schrijver liet de feestelijke waterstralen verslapen en de waterbekkens leeglopen. Een nieuwsgierige neus uit Kopenhagen klom over de rand en gleed als een stuk zeep naar beneden. Zijn echtgenote, een doortastende vrouw, schoot hem te hulp. Hun zoon trok zijn schoenen uit maar bracht evenmin soelaas. Een carabinieri met medelijden stak zijn karabijn uit, waaraan het Deense trio hem méé in de marmeren schaal sleurde. Hahaha. Glibberen in de grandeur van Rome.

De redding kwam van l'Uomo della Fontana, een man met een mandje zand en een touw om zijn schouder. Fonteinman was communaal aanwezig tijdens alle schoonmaakbeurten van alle fonteinen in Rome. Hij stond dertig jaar klaar om citytrippers waar nodig uit hun eigen hoogtepunt te ontzet-

ten. Piazza Navona kreeg zijn schoonheid terug door de bespiegelingen van Godfried Bomans.

Zomerzon of niet, ik bladerde baldadig verder naar het hoofdstuk 'Kerstmis in Rome'. Een mens moet iets om afstand te nemen van zijn eigen toerisme. Vanaf bladzijde 92 vertelt Bomans over het lelijkste beeld van Rome: Santo Bambino, een Jezuspop van olijvenhout. Santo Bambino wordt al eeuwen aanbeden, in de Santa Maria in Aracoeli, een basiliek op een van de zeven heuvels van Rome.

Ik daarheen om de opmerkingen van Bomans te toetsen aan de werkelijkheid. Was het Heilige Kind echt zo mormelachtig als in het boek? Op de trappen naar de

Aracoeli las ik verder, over de kinderpreken die in de kerk worden georganiseerd. Op pagina 97 in het wit linnen boek stond een grijzige foto van een meisje op de kinderpreek-

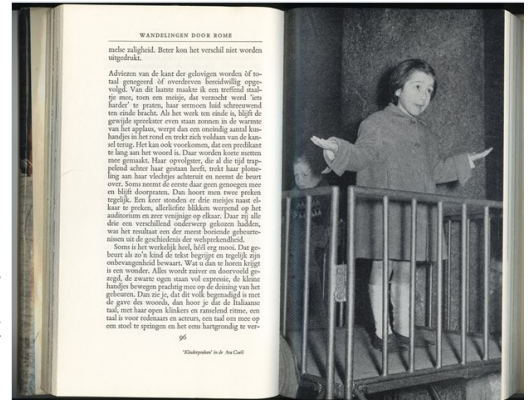
stoel. Ze draaide haar handjes ten hemel en preekte klein, maar vol overgave.

Zo kwam het dat ik, tegen alle toerisme in, niet naar het gouden cassetteplafond keek, niet naar de 22 Romeinse zuilen en niet naar de fresco's van Pinturicchio. Nee. Ik liep achteraan in de Aracoeli te zoeken naar die preekstoel. Hij stond er! Het was een wonder, achteloos op wielen, een ijzeren hoogtewerker met een balkonnetje van niks. Hoera!

Het is waarom ik in dit artikel per se zelf wilde preken: schoonheid bestaat niet om in groten getale te worden gedeeld. Ga in godsnaam niet naar die preekstoel kijken (de kinderspreekstoel staat wellicht achteraan in de kerk, weggemoffeld links van de grote poort).

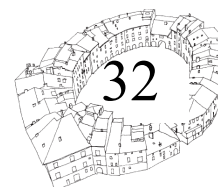
An Olaerts:
Santa Maria in Aracoeli, Scala dell'Arce Capitolina 12, Rome.

(In de reeks "De omweg : een dagelijkse tip voor een plek die op reis een ommetje waard is.")

Santa Maria in Aracoeli is alle dagen open van 9 tot 18.30 uur. Toegang gratis.

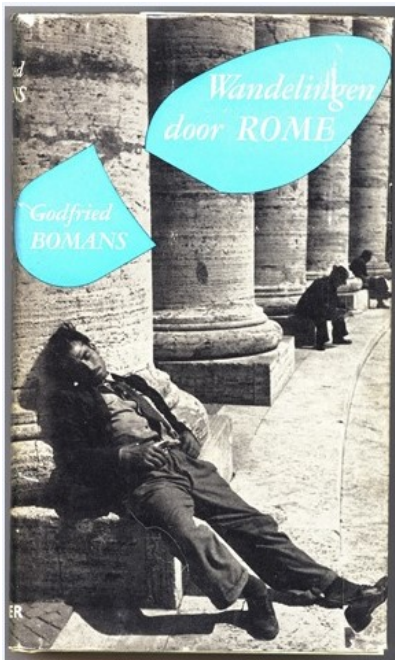
In het kerstnummer 1958 van het katholieke week-

blad voor het gezin "Zondagsvriend" (blijkbaar ook in Nederland verkrijgbaar: 40 cent, en zo katholiek dat een poster van paus Johannes XXIII werd toegevoegd. Om op te hangen) werd ook aandacht besteed aan de kindereken in de Ara Coeli in Rome, en werd (een gedeelte van) Bomans' stuk *Kerstmis in Rome* afgedrukt (tot waar op blz. 98 een nieuwe paragraaf begint, in de 4de druk van 1959).

(Artikel ons gestuurd door Roland De Meester.)

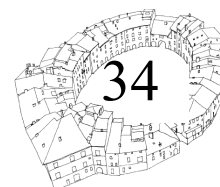

Film Fest Gent 2017 (10 tot 20 oktober 2017) focust op Italië

Film Fest Gent zet de Italiaanse cinema centraal op de 44ste editie die plaatsvindt van 10 tot en met 20 oktober 2017. Op het campagnebeeld pronkt de internationaal gevierde actrice Claudia Cardinale.

De ravissante actrice Claudia Cardinale staat centraal op het officiële campagnebeeld van Film Fest Gent 2017. "Ze is voor ons hét gezicht van de Cinema italiano die we op deze festivaleditie willen vieren," vertelt Patrick Duynslaegher, artistiek directeur van Film Fest Fent. "Dat Claudia Cardinale ook de poster van het komende filmfestival van Cannes siert is puur toeval. We hadden ons beeld al gekozen toen Cannes zijn affichebeeld bekend maakte. We houden vast aan onze keuze, omdat de in Tunisië uit Italiaanse ouders geboren Claudia Cardinale met haar donkere, sensuele zuiderse schoonheid en haar onvergetelijke vertolkingen het beste van de Italiaanse cinema belichaamt."

"Ze werkte samen met de grootste Italiaanse regisseurs: Fellini (*Otto e Mezzo*), Visconti (*Rocco e i suoi fratelli*; *Il Gattopardo*; *Vaghe stelle dell'Orsa*), Sergio Leone (*Once Upon a Time in the West* / *C'era una volta in West*), Mauro Bolognini (*Il Bell'Antonio*). Sporadisch werkte ze ook in Hollywood (*Circus World* van Henry Hathaway; *The Pink Panther* van Blake Edwards; *The Professionals*

van Richard Brooks), wat haar samen met Sophia Loren en Gina Lollobrigida tot één van de grote internationale Italiaanse sterren uit de jaren vijftig, zestig en zeventig maakt."

Italië in de kijker

In een eenmalig programma getiteld 'Focus op Italië' stellen we het beste van de nieuwe Italiaanse cinema voor en blikken we ook terug naar het glorieus verleden van een van de historisch belangrijkste filmlanden ter wereld.

Patrick Duynslaegher: "Italië lanceerde met het neorealisme de meest invloedrijke stroming uit de geschiedenis en heeft een ongelofelijk rijk en gevarieerd filmpatrimonium. Precies daarom willen we ons retrospectief luik toespitsen op één belangrijk aspect uit de Italiaanse cinema dat zeker ook in deze woelige en onzekere tijden nog resoneert: de sterk politiek geladen, sociaal geëngageerde, maar ook esthetisch opmerkelijke cinema die vooral in de jaren zeventig floreerde. Het was een zeer ideologisch gemotiveerde cinema vol maatschappijkritiek en polemiek. Daarin werden de grote kwesties aangesneden die ook nu nog het land beheersen: de kloof tussen Noord en Zuid, de maffia, de corruptie, de macht van de kerk, het (onverwerkt) fascistisch verleden, het extremisme van links en van rechts, het terrorisme, 'de strategie van de spanning' die de bedoeling had het land rijp te maken voor een reactionaire coup, het repressief christen-democratisch regime, de nefaste gevolgen van de consumptiecultuur."

Enkele titels van films waarin een of meerdere

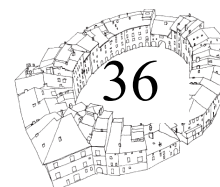
van die thema's aan de orde zijn: *Il Caso Mattei* (1972) van Francesco Rosi; *Indagine su un cittadino al di sopra di ogni sospetto* (1970) van Elio Petri; *Rocco e i suoi fratelli* (1963) van Luchino Visconti; *Il Conformista* (1970) en *Novecento* (1976) van Bernardo Bertolucci; *Porcile* (1969) van Pier Paolo Pasolini; *Una Giornata particolare* (1977) van Ettore Scola.

Het volledige programma van Film Fest Gent 2017 zal op 21 september bekend worden gemaakt. De 44ste editie van Film Fest Gent loopt van 10 tot en met 20 oktober in Kinopolis Gent, Studio Skoop, Sphinx, Vooruit, KASKcinema en Capitale Gent.

(Bron: <http://www.filmfestival.be/nl/nieuws/film-fest-gent-2017-focus-op-italie/26-04-2017/3211>)

Nvdr.: Film Fest Gent biedt Anfitreatro 4 vouchers (vrijkaarten) aan, die kunnen omgeruild worden voor een film naar keuze.

Geïnteresseerden sturen snel een mail naar secretariaat@anfitreatro.be

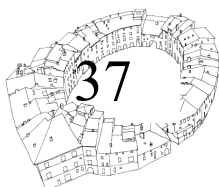
Italia: borgo che vai, sapore che trovi. Regione per regione

Da Nord a Sud, 20 paesini e 20 ricette da scoprire. E per ogni piatto, gli indirizzi giusti di trattorie e ristoranti della tradizione dove assaggiarlo al top

Un viaggio gastronomico per i borghi d'Italia. Alla ricerca di ricette antiche, di piatti tipici e tradizioni contadine. Un patrimonio culturale che si svela percorrendo tutta la Penisola e facendo tappa in piccoli centri che custodiscono grandi tesori culinari. Ecco allora il brandacujun, lo sfratto dei Goym, i capù, la cuccia... Tutte specialità legate alla terra e alla sua storia, ai prodotti locali e alle feste di paese.

Questi piatti sono spesso tutelati dal titolo De.Co. (Denominazione Comunale), che ne riconosce e valorizza la forte identità territoriale. Tra gli ingredienti, fanno talvolta capolino i Presidi Slow Food e i vini in abbinamento sono Doc e Docg.

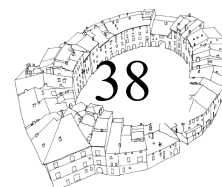
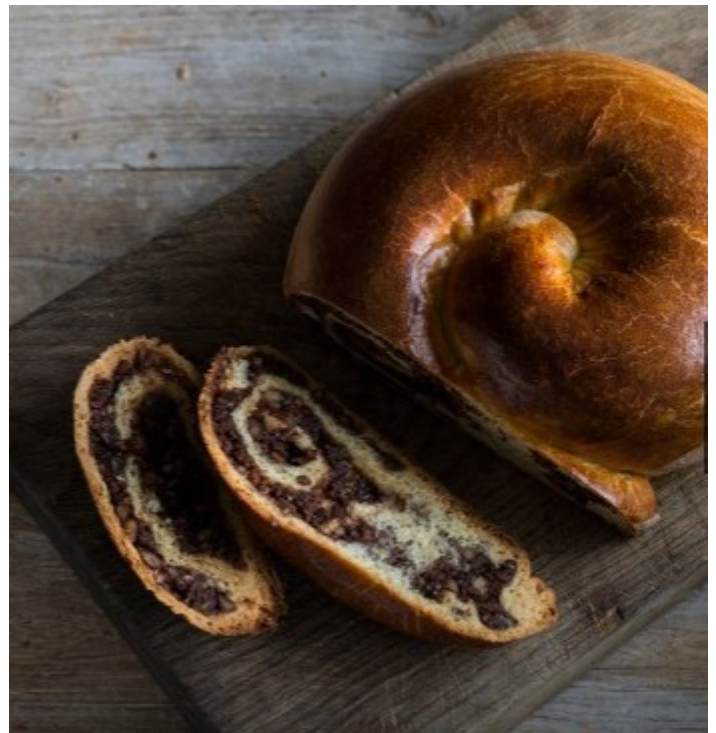

Tutti buoni motivi per scoprire questi 20 borghi e 20 piatti (uno per regione). E per ognuno, gli indirizzi giusti di trattorie e ristoranti della tradizione.

Cos'è un piatto "della tradizione" di cui tanto si parla? È innanzitutto una ricetta antica, con una sua storia documentata, a volte rinnovata nel tempo, ma che sempre ci richiama alle consuetudini, ai profumi, alla vita di un luogo. In Italia si potrebbe scrivere un'enciclopedia sull'argomento. Ma non è detto che sempre si conosca la storia di qualcosa che siamo abituati a mangiare al ristorante, o addirittura cucinare. Facciamo una prova con alcuni stra-classici della cucina regionale italiana. Quanti di voi sanno le loro origini? Nella gallery ve le raccontiamo e vi diciamo dove andare a mangiarli al meglio. Manca il piatto della vostra città o avete da ridire sulla scelta dello chef. È l'ora di comunicarlo a dove.

Vedere il website del Corriere della Sera: <http://viaggi.corriere.it/viaggi/vacanze/italia-i-piatti-regionali-origini-ricette-e-dove-mangiarli-al-meglio/>

(Bron: Corriere della Sera)

«Pasta troppo al dente».

E il cuoco bolognese viene licenziato in Francia

Maurizio Landi: «Mi chiedevano di fare gli spaghetti alla bolognese, io dicevo no, il ragù va con le tagliatelle. Li facevano nel mio giorno di riposo».

BOLOGNA - Ha fatto di tutto per difendere la cucina italiana (e bolognese) in Francia. Ma alla fine la pasta cotta come si deve, ovvero al dente, gli è costata addirittura l'assunzione. Maurizio Landi — qualche bolognese amante soprattutto del buon vino se lo ricorderà — è stato per 15 anni il proprietario e il cuoco di quella che era l'osteria «Divinis» in via del Battibecco, a due passi da Palazzo d'Accursio. Poi le cose iniziano a non girare per il verso giusto e Maurizio Landi, un 56enne da sempre con la passione della buona cucina e del buon vino, specialmente quello francese, non si fa certo abbattere. Anzi. Prende armi e bagagli e va a tentare la fortuna nella terra che ama tanto per i vini che sa dare, ovvero la Francia. «Ho sempre avuto nel mio locale — racconta Landi — una grande scelta di vini francesi, perché ho girato molto la Francia per cantine e degustazioni, e quando nel 2015 il Divinis ha chiuso ho deciso di coronare il mio sogno e trasferirmi lì».

Landi cerca lavoro e lo trova in un bistrot con locanda annessa nel Beaujolais, regione compresa tra le zone di Mâcon e Lione, che dà il nome a un popolare vino rosso. Meglio di così non può andare, pensa il ristoratore: «Era il posto dei miei sogni: con un'offerta di vini importante, in una zona ad alta vocazione vinicola e con un turismo legato soprattutto al ciclismo. Mi sono adattato

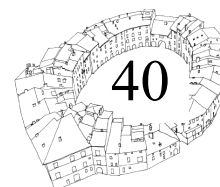
molto alla loro cucina, ma una sera propongo a quattro clienti che occupavano in modo fisso le camere della locanda per motivi di lavoro, di preparare una bella pasta all'italiana». Così Landi cucina la carbonara. «La porto al tavolo, iniziano a mangiare e si guardano tra di loro. Poi la lasciano nel piatto». La lamentela arriva fino in cucina: troppo cruda, gli riferiscono. «Bisogna immaginare che i francesi la pasta e il riso li mangiano come contorno del piatto, come fossero delle verdure. La pasta al dente non la contemplanò». Landi, viceversa, non contempla la pasta stracotta. «I giorni seguenti anche altri clienti si lamentano per la cottura della pasta». Qualche giorno dopo il titolare lo convoca e gli dà il benservito. «Licenziato in tronco per la pasta al dente — racconta il cuoco —

dovevo essere assunto il 4 agosto a tempo indeterminato, ma non sono arrivato a finire il quarto mese di prova». Landi ci ha provato a difendere la qualità del cibo italiano. E di quello

bolognese. «Mi hanno chiesto molte volte di fare gli spaghetti alla bolognese e io non mi sono mai prestato: lasciavo pronto il ragù alla bolognese e lo usavano durante il mio giorno di riposo con gli spaghetti, a nulla serviva dire che quel piatto non esiste e che per il ragù ci vogliono le tagliatelle». Perché va bene adattarsi ai gusti del posto, ma snaturare del tutto le proprie origini e i propri culti alimentari è forse chiedere un po' troppo. Insomma, Landi ben si sposa ai vini francesi, ma non alla pasta come la cucinano i «cugini» d'Oltralpe. Due giorni dopo il licenziamento, però, il ristoratore trova un altro posto a dieci chilometri dal primo, a Belleville, comune nel dipartimento del Rodano. «Per fortuna in Francia da questo punto di vista è più facile ripartire. Mi sono presentato nel nuovo posto e ho messo subito le cose in chiaro, però. "Sappiate, ho detto, che io la pasta ve la faccio, ma la faccio al dente, sia chiaro". Del resto, se penso a quando lavoravo al Divinis, in 15 anni di carriera le uniche lamentele per i piatti che cucinavo, le ho avute proprio da clienti francesi». La storia che si ripete. «Ma la pasta non si tocca».

(Bron: <http://corrieredibologna.corriere.it/bologna/notizie/cronaca/2017/27-luglio-2017/pasta-troppo-dente-cuoco-bolognese-viene-licenziato-francia-2401845772867.shtml>)

Het aantal **Belgen in Italië** is het laatste decennia sterk gestegen en steeds meer Belgen willen die stap wagen. In deze groep willen we interessante informatie concentreren van Belgen die reeds in Italië wonen en raad geven aan diegenen die de stap nog moeten doen...

<https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:6294803017778634752/>

Sardinië zit met een probleem. Heel wat toeristen genieten blijkbaar zo veel van de zandstranden op het Italiaanse eiland dat ze wat zand, stenen en/of schelpen naar huis proberen mee te smokkelen. Sinds begin deze maand liepen al vier "zandsmokkelaars" tegen de lamp: het leverde hen elk een boete van maar liefst 1.000 euro op. Op 1 augustus werd op Sardinië een wet ingevoerd die paal en perk moet stellen aan de praktijken. "Iedereen die zand, stenen of schelpen meeneemt, bijhoudt of verkoopt zonder toestemming, riskeert een boete tussen de 500 en de 3.000 euro", luidt het. Douaneambtenaren speuren vooral naar zilverzand van de stranden van Mari Ermi, Is Arutas en Maimoni, wit zand van Cala Luna en geel zand van Piscinas. Ruim drie weken na de invoering van de wet liepen al vier toeristen tegen de lamp op de Elmas-luchthaven van Cagliari na röntgenscans van hun bagage. Ze kregen allemaal een boete van 1.000 euro opgelegd.

<http://www.welovelucca.com/> : **a website that introduces you to the beautiful walled city of Lucca**, Italy and is devoted to helping you learn enough Italian to enjoy a richer travel adventure to Italy, stay young and maybe even fall in love. Ideaal voor mensen die geen Italiaans kennen.

Italiaans leren via liedjes? <http://www.adgblog.it/2011/12/12/5050100-e-oltre-canzoni-per-imparare-litaliano/>

Helemaal verliefd op Vespa's? Dan is dit misschien iets voor jou: www.vespawaasland.be

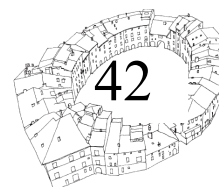

Goed nieuws allicht voor wie naar Rome wil: rechtbank geeft Rome gelijk: **nep-centurions moeten weg.**

Virginia Raggi, de burgemeester van Rome, heeft haar slag thuisgehaald in de strijd tegen de nep-centurions die zich ophouden bij toeristische trekpleisters zoals het Colosseum en andere monumenten en argeloze toeristen proberen te verleiden om met hen op de foto te gaan. Voor die 'dienst' wordt dan een fors bedrag gevraagd dat totaal niet in verhouding is met de geleverde prestatie. De rechtbank oordeelde in beroep dat de stad het volste recht heeft om de waardigheid van de monumentale en historische locaties te beschermen.

(Bron SPQR 17/08/2017)

Testperiode om toeristenmassa aan Trevifon-

tein te stroomlijnen:

het stadsbestuur van Rome is begonnen met een testperiode om de toevoer van de dagelijkse massa toeristen aan de Trevifontein te stroomlijnen door middel van 'gecontroleerde inputs'. Als er teveel bezoekers arriveren zal een speciale ploeg van de stads- en verkeerspolitie de bezoekers bij de fontein aanmanen om voort te wandelen en plaats te maken voor anderen. Hiervoor worden van 9 uur tot middernacht ook een tiental vrijwilligers ingezet. De bedoeling is vooral dat iedereen optimaal kan genieten van de fontein. De ingreep moet ook de veiligheid in het gebied verhogen. (Bron SPQR 18/08/2017)

Ook Oudenaarde claimt 'Toscane van Vlaanderen'.

"Een opperste vorm van pretentie, gekoppeld aan een overdosis marketing", aldus Italië-kenner Herman Cole.

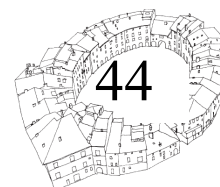
Wat hebben het Pajottenland, Haspengouw, het Hageland en nu ook Oudenaarde gemeen? Ze claimen allemaal de titel: 'Toscane van Vlaanderen'. "Flauwekul", vindt Italië-kenner Herman Cole. "Geen éneke streek kan zich met Toscane meten."

"Met ons historisch stadscentrum in combinatie met de groene heuveltoppen die Oudenaarde rijk is, mogen we ons gerust het Toscane van Vlaanderen noemen. Net als in Toscane zal het een beleving zijn om door onze stad te wandelen", zegt burgemeester Marnic De Meulemeester (Open Vld) trots en vooral weinig bescheiden. Hij ziet

vooral de drommen toeristen al komen naar het vernieuwde middeleeuwse centrum, het MOU-museum en het Centrum Ronde van Vlaanderen. Dat Oudenaarde en de Vlaamse Ardennen mooi zijn: daar twijfelt niemand aan. Dat ook het Pajottenland, Haspengouw en het Hageland prachtige vergezichten bieden: ook waar. Maar zich de titel 'Toscane van Vlaanderen' aanmeten, is toch wat aanmatigend, vindt Italië-kenner Herman Cole. Hij is geridderd in de 'Orde van de Italiaanse Ster' door voormalig president Giorgio Napolitano en sinds 2014 ereburger van Lucca, een parel van een Toscaanse stad. "Wie zich wil vergelijken met Toscane, moet vanuit verschillende standpunten kijken. Heb je hetzelfde culturele aanbod - met kunst, architectuur, geschiedenis? Hetzelfde gastronomische niveau - met ingrediënten en wijnen van wereldklasse uit de streek? Hetzelfde kenmerkende landschap - met heuvels, bossen, akkers en pittoreske dorpjes? Wie dat niet allemaal heeft en zich toch Toscane wil noemen, bezondigt zich aan een opperste vorm van pretentie, gekoppeld aan een overdosis marketing."

(Bron: <http://www.hln.be/hln/nl/957/Binnenland/article/detail/3221856/2017/08/01/Ook-Oudenaarde-claimt-Toscane-van-Vlaanderen.dhtml>)

KEURSLAGER DE CASTRO

HENDRIK HEYMANPLEIN 156
9100 SINT-NIKLAAS
Tel: 03/777.64.64
Gsm: 0472 33 73 25
DE.CASTRO@TELENET.BE

WWW.KEURSLAGERIJDECASTRO.BE

WALBURGSTRAAAT 81 - 9100 SINT-NIKLAAS - T 03 766 03 23 - F 03 766 13 62
INFO@KOPIE-EXPRESS.BE WWW.KOPIE-EXPRESS.BE

DIGITAAL PRINTWERK
KOPIEERWERK
PLANKOPIE - PLOTSERVICE
POSTERPRINTING
CURSUSDIENTST VOOR SCHOLEN

INBINDWERK
GELEGENHEIDSDRUKWERK
HANDELSDRUKWERK
STEMPELS
PLASTIFICEREN

Regina Paola

I SEGRETI DELLA BUONA CUCINA

Specialiteiten uit Italië

Hilde Gilles en Pieter Adams
Zandstraat 51, 9170 Sint Pauwels
tel : 0475 87 30 53

info@reginapaola.be www.reginapaola.be

Mijn
Italiaanse
Passie

Annick Boel - De Wilde
Eekhoornstraat 35 | 9100 Sint-Niklaas
+32 479 93 04 30
www.purapassione.be

boekhandel

't Oneindige verhaal

Stationsstraat 68,
9100 Sint-Niklaas Tel.03.776.52.25
oneindigeverhaal@skynet

Vesten 9 - Beveren

VERSLAG ACTIVITEITEN
ACTIVITEITENKALENDER
CULTUURKALENDER
ALGEMENE INFORMATIE

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER &
AFZENDER

KARIN TAVERNIER
PRINS KARELSTRAAT 14
B 9100 SINT NIKLAAS 03 777 96 43

secretariaat@anfiteatro.be

